

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**МАТЕРІАЛИ
VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДРУГОГО РОКУ НАВЧАННЯ**

(11 травня 2024 р., м. Харків)

**Харків
2024**

УДК 373.3

ББК 74.202.21

С 88

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 4 від 17 квітня 2024 р.*

С 88 Сучасний стан та тенденції розвитку початкової освіти в Україні : матеріали VIII науково-практичної інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 травня 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. н., доц. О. А. Мкртічян. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. 51 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії та методики навчання і виховання молодших школярів, психологічні аспекти навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку, взаємодія та співпраця учителя, учня і батьків.

Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 373.3

8.	Костенко Евеліна (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко) Шляхи реалізації компетентісного підходу в новій українській школі.....	19
9.	Кравцова Анна (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова) Інноваційні технології дистанційного навчання молодших школярів.....	20
10.	Лагутіна Анастасія (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова) Розвиток критичного мислення молодших школярів на уроках.....	21
11.	Левченко Анна (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Використання казкотерапії в освітньому процесі початкової школи.....	22
12.	Лісничка Альбіна (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Особливості дидактичної гри в початковій школі.....	23
13.	Міланіна Анастасія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Конструктор «Lego» як засіб розвитку творчих здібностей молодших школярів..	24
14.	Улезкіна Світлана (наук. кер. – доктор філософії, доц. І. А. Небитова) Реалізація індивідуального підходу до навчання в освітньому процесі початкової школи.....	25
15.	Шаламова Єлизавета (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Розвиток творчих здібностей учнів молодшого шкільного віку під час освітнього процесу в умовах НУШ.....	26
16.	Шевченко Аліна (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Форми та методи роботи з обдарованими учнями початкових класів.....	27
17.	Шестак Марія (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко) Дитячий фольклор як засіб розвитку пізнавального інтересу молодших школярів.....	28

Секція 3. Теорія і методика виховання молодших школярів

1.	Алтанець Олександра (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова) Особливості процесу формування уявлень молодших школярів про здоровий спосіб життя.....	29
2.	Головіна Поліна (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко) Особливості розвитку у молодших школярів ціннісного ставлення до природи...	30

Дитячий фольклор
як засіб розвитку пізнавального інтересу молодших школярів
 Шестак Марія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С. О. Лавренко

Особливо актуальним для українського народу сьогодні є збереження національних традицій, української мови, сакрального мистецтва, що становить код нації. Для виховання і розвитку дітей важливою вимогою сьогодні є використання українських мистецьких традицій, відновлення кращих здобутків минулого, наповнення їх сучасним змістом. Казки, легенди, загадки, прислів'я та приказки, утішки, народні пісні, лічилки, скоромовки, ігри – матеріал, що подає дітям загальнолюдські цінності і високу мораль у такій словесно-емоційній формі, яка невимушено підводить дітей до самостійного висновку, що сприяє розвитку пізнавальних інтересів дітей. Формування пізнавальних інтересів засобами народної творчості було предметом спеціальних досліджень І. Вікторенко, Н. Гоголь, О. Коваль, О. Отич, О. Ростовського тощо.

Українські народні твори мають чудову властивість емоційно висвітлювати звичне й буденне, тому важко переоцінити значення і можливості виховання любові до рідного краю, бажання берегти його й захищати.

Дитячий фольклор – багатожанрова система, що складається з прозових, речитативних, пісенних та ігрових творів. Дитячому фольклору притаманні певні особливості: легка, цікава і доступна форма, що дозволяє дитині краще зрозуміти зміст того чи іншого твору; стислість, завдяки якій увага дитини не встигає розсіятись, а отже, інформація, яка закладена в творі, сприймається повністю; багата вигадка, що відповідає образному мисленню та багатій уяві дітей молодшого віку; динаміка подій, що також сприяло утриманню уваги дитини та нанизування однієї події на іншу, що допомагає дитині провести сюжетну лінію; особлива увага в цих творах надається не стільки образу героїв, скільки їх вчинкам. Це робиться з метою полегшення виведення та розуміння моралі твору; багато словесних образних засобів (метафор, синонімів, епітетів, порівнянь тощо), що збагачує мовлення дитини, робить твір більш цікавим і зрозумілим.

Принципами дитячого фольклору є протиставлення добра і зла та ідеалізація позитивних явищ та типів, величезна емоційність вираження. Основна функція – інформативна, тобто донесення дітям інформації про оточуючий світ, птахів, тварин, людей, їх вчинки. До основних жанрів фольклору для дітей належать казки, пісні, забавлянки, утішки, прислів'я, приказки, загадки, скоромовки, чистомовки, прозивалки, лічилки.

Отже, дитячий фольклор виступає дієвим засобом розвитку пізнавального інтересу молодших школярів, оскільки кожен жанр усної народної творчості має певне виховне та логічне навантаження, примушуючи дитину мислити, сприяє розвитку й сприймання, уваги, пам'яті тощо.